

Moshe ARBEL
Member of the Knesset

ח'כ משה ארבל
הנائب מושה ארבל

הכנסת, ירושלים י"ח	בתמזה	תשפ"א
28	בינוי	2021

לכבוד

עו"ד רוז נזרי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי-חוקתי)

הندון: תיקון מס' 29 לחוק הדינין, התשפ"א-2021

ביום 22 בינוי הועלה לאתר התזוכירים הממשלתי תזכיר חוק הדינין (אופן הבטחת הייצוג הולם לנשים בוועדה) (תיקון מס' 29), התשפ"א-2021 לזמן הפצה מקוצר עד יום 26 בינוי. פרקי זמן קצרים אלו לא היו מקובלים בתקופת הממשלה הקודמת, זכרה לי התקשות היועם "ש לכל הפחות לעשרה ימים מינימום להערכות הציבור. תמהני מה השנה בממשלה זו. היום עלול לעלות התקון להצעה בקריאה ראשונה במליאת הכנסת. עיקרו של התקון הוא בשינוי סעיף 6 לחוק הדינין, ס'ק (א) אשר נועד להבטיח ייצוג הולם לנשים בוועדה. החוק הקיים קובל כי לפחות אחד מנציגי הממשלה בוועדה לבחירת דין ופחות אחד מנציגי הכנסת בוועדה יהיו נשים. התקון לחוק מבקש לאמן הסדר החלופי לפיו לפחות שנים מארבעת ונציגים מטעם הממשלה והכנסת יהיו נשים.

התיקון לחוק מעלה שאלות חוקתיות כבדות משקל עד כדי חשש ממשי לאי-חוקתיות מובהקת בשל הפגיעה בייצוג הנשים. ביום הוועדה לבחירת דין מונה 11 חברים: שני הרבנים הראשיים לישראל; שני דיןנים של בית הדין הרבני הגדול; שני שרים בהם השר לשירותי דת; שני חברי הכנסת; שני נציגי לשכת עורכי הדין וועצת רבנית. ארבעה מחברים אלו, הרבנים הראשיים ושני הדיינים הם בהכרח גברים וכיום גם השר לבחירת דין הוא גבר. לעומת זאת, לכתחילה ייצוג הנשים בוועדה נמצא לוקה בחסר ובמעמדו חיסרונו לעומת הייצוג הגברי. הקביעה הקיימת מציגה חובה ראיה כי על כל רשות או ארגן, הרשות המבצעת, הרשות המשפטית ולשכת עורכי הדין, לבחור לפחות איש אחד נציגתו בוועדה.

התיקון לחוק עשוי לפטור כמעט כליל אחת מההרשויות, הרשות המבצעת או המחוקקת, מחייבת הייצוג ההולם לנשים. החובה לייצוג הולם לנשים חלה באופן עצמאי על שתי הרשויות, הן איןן תלויות זו בזו ולא ראוי שהחלטת אחת הרשותות תוכל לפטור את השניה מחייבת זו. זאת בדומה לכך שהסדר דומה בין הממשלה לשכת עורכי הדין לא יהיה ראוי, בין אם בבחירה נציגי הרשות המבצעת זו תפטור את לשכת עורכי הדין מחובתה לייצוג הולם או בחירה בבחירה שתי נשים נציגות הלשכה ותפטור את עצמה מחייבת זו. החובה לייצוג הולם מחייבת את הממשלה בקבלת החלטה כמו כל החלטה מנהלית אחרת אף בהיעדר חוק מפורש.

בנוסף, התקון יוצר תלות בין הרשויות ופגע בעצמאותן ובעקרכן הפרדת הרשויות. כך, החלטת של הממשלה לשלווח שני נציגים לוועדה תחייב את הכנסת בבחירה שתי נציגות, בעוד יתכן שהכנסת הכוונה לשלווח נציג ונציגה לוועדה אל מול ההחלטה של הממשלה. מובן שההחלטה מעין זו של הממשלה גם תפגע בייצוג בוועדה של מפלגות שלא מזגגות בכנסת ע"י נשים ותמנע מהם את האפשרות לשלווח

הכָּנסֶת
The Knesset

Moshe ARBEL
Member of the Knesset

ח"כ משה ארבל
النائب موسى أربيل

ולו נציג בודד לוועודה. החלטה הפוכה של הממשלה, לשלווח שתי נציגות, חפטור כאמור לעיל את הכנסת מוחובתה ליצוג הוגן באופן מוחלט. הסדר חדש זה, מבלי לקבוע כללים בדבר אופן וסדר בחירת הנציגים, עשוי להוביל ל"מירוץ בחירת נציגים" בו כל רשות תבקש לבחור את נציגיה קודם השניה כדי שלא תהא תלולה בהחלטת האחרת.

בחינת היבטים החוקתיים של התקון לא מסתירה בבחינת מספר הנשים הסופי בוועדה (שתו נציגות לפחות מטעם שתי הרשויות) אלא עליה לבחון את הפגיעה הצפואה בזכותו לשוויון מהותי של נשים ובcheinohnה של רשוות השלטון השונות להבטיח שוויון זה, כמו גם הפגיעה הצפואה במרקם היחסים בין הרשויות ובעקרכן הפרדת הרשויות. נראה כי המטרה המרכזית והיחידה של החקיקה זו היא להציג את המפלגות החרדיות כך שלא יהיה להן ייצוג לא בין נציגי הממשלה ולא בין נציגי הכנסת. אבקש לקבל את התייחסותך ל垦שיים החוקתיים בתיקון לחוק עוד טרם העלהתו לדין בכנסת.

בברכה,/
moshe arbel
ח"כ משה ארבל

העתק: ד"ר אביחי מנדלבלייט, היועץ המשפטי לממשלה